

„Nova doba“
izhaja vsak petek
pop - Rokopisi se
pošiljajo na uređni-
štvo v Gorici, via Pavla 17.

Oglasi se raču-
nejo po dogovoru.
Rokopisi se ne vra-
čajo.

NOVA DOBA

Naročila, oglasi in reklame
je posiljati IZ-
KLJUČNO UPRAVO „Nova
Doba“ v Gorici, via T.
CICCHI št. 7.
Celoletna naročn. L. 12
Polletna „ „ 6
Četrletna „ „ 3
Cena oglasov trgovcev,
obrnikov za vsak 1 mm
višine v širini 1 kolona
L. 0.30; za osmrtnice,
vabila itd. pa L. 0.60.
Večkratni inserati po
dogovoru.

Mussolinijeva zmaga v zbornici.

Ljudovci izrekajo zaupanje vladi.

Kar se je pričakovalo — se je te dni izvršilo. Pretežna večina zastopnikov italijanskega naroda je izrazila neomajeno zaupanje svojemu glavnemu voditelju Mussoliniju. Nasprotniki so pogladi vse svoje čete v boj, a kljub temu niso mogli prodreti, ker je zmagala razsodnost in zavest, da vodi Mussolini domovino po pravih poteh. Ves demokratizem je skušal razvređiti Mussolinijeva akcija, pa ni mogel vspeeti, kajti še ljudovcev se je po demisiji glasovitega Don Sturza, ki ga je »Goriška Straža« postavljala celo nad Mussolinija, polastil tak strah, da se niso upali glasovati proti, ampak so se vzdržali vsakega glasovanja, potem ko so še prej izrekli vladi svojo zaupnico.

Mimogrede naj bode le omenjeno, da se že na tem zgledu vidi, kako je farbala »Goriška Straža« do zadnjega hupa svoje »bravce«, češ, da Don Sturzo prepereči fašizmu njegove cilje in mu zada na ta način smrtni udarec. Pred glasovanjem se je vršila dolga

razprava

načelnih, ki prevladujejo v fašistovski vladi in volilnem zakonu, ki je tem načelom podoben. Ponavljati čele razprave radi pomanjkanja prostora ne moremo, vendar pa lahko rečemo, da so bili govorniki jako pripravljeni in se priylekli na dan vsak svoje pomisleke za in proti volilni preosnovi. Pri tem se je seveda opevala demokracija in namišljena italijanska svoboda, ki se čuti dandanes zaslužnjena v znamenju fašistovske diktature. Tudi nekateri ljudovci, med njimi zlasti posl. Alessio, so govorili proti sedanjemu načinu vladanja, ki da ne odgovarja zgodovinski tradicijam italijanskega naroda. Samo ob sebi se umeje, da so govorili proti socialisti vseh struj. Posebno se je obregnil ob Mussolinija posl. Labriola, ki je primerjal fašizem z rusko diktaturo in dosledno pripoznaval pravico diktature edino proletarijatu kakor na Ruskem, ne pa tudi meščanskim slojem, kakor dela sedaj fašistovska vlada. V debato so posegli tudi slovenski poslanci. In sicer je

posl. Wilfan

nastopil z očitnimi grožnjami proti fašizmu, češ, da ne pripoznava jezikovnih pravic drugorodcem in da pospešuje raznarodovanje med Slovenci, radi česar, da se bodo morali Slovenci, če ne bode drugače, sklicevati na druge civilne narode v Evropi, da pridejo Slovincem na pomoč. Zahteval je, da vredi vlada volilna okrožja tako, da pridejo tudi Slovenci do svojega zastopstva. Izjavil je, da bode glasoval proti novemu volilnemu zakonu. Drugi slovenski poslanci pa niso odprli niti ust. Tudi posl. Šček, ki je drugače še precej glaseen, ni zapel to pot nobene pesmi o »sodelovanju«, kakor je bila dosedaj navada.

Vse te in enake kritike je mirno poslušal ministerski predsednik. Po tem pa, ko je vsem sapa pošla, je povzel besedo tudi sam

Mussolini.

Iz njegovega govora zamoremo posneti le bistvene točke, s katerimi je zavržal opočitana nasprotnikov in vtemeljeval delovanje in načela fašizma.

Ljudovce ali popolare je na pr. tako-le pozdravil: »Vaše sodelovanje, gospodje, vsebuje polno meglenih točk; morali bi se

potruditi, da jih pojasnite. Ne vem koliko časa se bodo mogli družiti z vami elementi, ki hočejo na zakoniti podlagi sodelovati z vlado, z elementi, ki bi radi sodelovali, pa ne morejo, ker jim tega njih notranje prepričanje ne dopušča. Vi sami me dovolj dobro poznate, da sem jaz v politični razpravi nepopustljiv. *Politika ne more biti predmet podrobne kupčije*; mogoče je samo eno: »da ali ne«.

Tako jasno je označil fašistovsko zmago v odgovoru na levičarskega poslanca Bentina rekoč mu na njegova predbacivanja glede dušenja svobode: Ne zamenjajte taktike s strategijo! Koliko taktičnih uspehov ste na pr. dosegli baš vi, toda nikoli niste imeli poguma, da bi sprožili akcijo v dosego konečnega cilja, diktature proletarijata. Pridobili ste si številno občin, dežel in javnih ustanov, a vendar niste mogli razumeti, da je to vse zastoj, ako se ne polastiti duha in srca narodovega, to je poti, ki vodi k dosegi stratežičnega cilja. Danes niste več na vrsti in ne delajte si radi tega nikakih iluzij.

Po tem, ko je z neovrgljivi dokazi naravnost zamašil usta svojim nasprotnikom, se je spustil zopet v

vtemeljevanje fašistovskih načel.

»Govori se mnogo o svobodi«, je rekel, toda imeti se mora tudi sveti pogum, da se priznava, da vzklik »Živjo svoboda« pomeni danes »Dol s fašizmom«. Toda kakova je ta svoboda, obstoja-li ta svoboda? »Svobode« so sicer vedno obstojale, a »svoboda« nikdar. Socialisti so jo vedno zavračali; svobode dela niste vi socialisti nikdar dopustili; delavca, ki se ni hotel držati stavke, ste namlatili, ako se je predstavljal k delu. Sicer pa kdo mora trditi, da tlači italijanski narod svobodo dušeča vlada, ker mu je nadel grozne okove, v katerih mora ječati? Ali duši res moja vlada svobodo? Na socialnem polju že ne; prav jaz sem imel pogum vzakoniti osemurno delo in te pridobitve nikakor ne zaničujete ali podcenjujete! Odobrili sem vse socialne in mirovne pogodbe z Washingtonom. In na političnem polju, kaj je storila naša vlada? Trdi se, da obstoja demokracija tam, kjer je v veljavi splošna volilna pravica; naša vlada je splošno volilno pravico obdržala. Izvzemni zakoni se sploh niso uvedli. Tudi novi tiskovni zakon ni nikak izjemni zakon, saj morate vendar razumeti, da ima vsaka revolucija tudi pravico do brambe.

Ali morda dovoljuje Rusija pravico v družjeja drugim nego samim komunistom? Ne! Ali obstoja morda tam tiskovna svoboda za neboljševike? Ne! Ali imajo pravico shajanja, glasovanja drugj nego boljševiki? Ne! Vi vsi, ki občudujete ruski režim, nimate pravice ugovarjati proti mojemu režimu, ki se ne da niti z daleka primerjati boljševiškem.

Pozitivni program fašizma.

Jaz gospodje, nisem v gradu zaprti trinog. Jaz hodim med ljudstvom brez nobenega strahu in ga poslušam. In do tega trenutka me ni še nobeden prašal po svobodi. V Mesini, kjer je ljudstvo obdajalo moje vozilo, sem slišal prošnjo: »Rešite nas iz barak!« Pred kratkim me je prosilo prebivalstvo občin v Bazilikati, da jim poskrbim vodo, kajti ljudje, ki trpijo na po-

manjkanju vode se štejejo na milijone. In tem ne primanjkuje, o gospodje, voda za kopanje, ampak za žejo!

V Sardinji — in pri tem pomislite gospodje, da je to dežela, ki ne šteje na tisoče in tisoče fašistov kakor v Lombardija, — so stopili pred me ljudje iz Artabasa, kojim se je čitalo trpljenje na obrazu, ter so mi kazali ravan, kjer je gnjila reka med bičevjem rekoč mi: »Glejte malarija nas mori.« Niso mi govorili o svobodi, o štatu in ustavi! To delajo tisti, ki so ubežali pred fašizmom in ga vporabljajo danes kot strašilo za italijanski narod, kateremu se pa že danes kakor vnanjemu svetu odpirajo oči. Vsak dan sprejemamo na desetine poslanstev in na mojo mizo se valijo stotine spomenic, iz katerih odmevajo težave osmih tisočev italijanskih občin. In zakaj mi ravno te ne predbacivajo, da jih tlačim? Toda vašo pozornost obračam še na drugo okolnost: Vi pravite, da so se bili naši bojovniki za svobodo. Kako pa, da ravno ti bojovniki podpirajo danes tlačansko vlado? V kakem navskrižju naj bi torej bila sila in priznanje? V nobenem, kajti obstoj sile je že priznanje sile same na sebi in je tudi priznanje samo na sebi istotako sila. Sicer pa povejte mi, ali ste kedaj in kje na zemlji videli katero sibi vlado, ki bi mogla osrečiti vse državljane? Četudi bi katero vlado vodila sama božja previdnost, bi vendar ne izdala nobenega vkrepa, s katerim bi mogla vsakega zadovoljiti. In kako hočete zadržati to nezadovoljnost? S silo? Kaj je država? Je karabinir, Vsi vaši zakoniki, vse vaše vede in zakoni postanejo prazen nič v gotovem trenutku, ako ne pritisne karabiner s svojo naravno močjo k spoštovanju zakona.

Pravijo da hočemo odpraviti parlament! Ne, ker ne vemo s čim bi ga mogli nadomestiti. Ne, ponovno izjavljam, da nočemo odpraviti parlamenta, ampak lahko trdimo, da hoče napraviti iz parlamenta resnejšo in svočanejšo skupščino.

Fašizem je resnica.

Gospodje! Fašizmu ni treba slediti z nagnjenostmi srca, ampak zgolj s hladno razsodnostjo. Ni se treba udajati varam. Kolikokrat se je iz poslanskih sedežev trdilo, da je fašizem le prehodni fenomen. Vi ste videli, da je fašizem impozanten fenomen, ki šteje na milijone pristašev; je največja stranka mase, ki je sploh kedaj obstojala v Italiji; vsebuje vso veliko moč življenja in ker se odlikuje od vseh drugih strank po razsežnosti, po sestavi, po funkcijah in svoji disciplini, ne nadejajte se, da je njegov polet kratek. Ravno dandanes se nahaja fašizem v najresnejši preosnovi. Slišim Vas sicer, ko pravite: Kedaj postane fašizem razsoden? Oh, jaz ne res ne želim, da bi bilo to kaj hitro. Zdi se mi boljše, ako bi nadaljeval še nekaj časa v današnji obliki, dokler se vsi ne prilagodijo dovršenemu činu, namreč dokler nima fašizem svojega krepkega ustroja in lepe bojeve duše.

Neverjetno je kake velike premembe so v tekni. Fašistovski četovodja je danes občinski odbornik ali župan. Sedaj izgleda drugače, ker razume, da občinskega proračuna ne more naskočiti z oboroženo silo, ampak je primoran proučevati ga in se baviti z občinsko upravo, kar je gotovo u-

trudljiva in suhoparna stvar. Ker pa znašajo občine v fašistovskih rokah že na tisoče, vidite, da se prelevlja fašizem polagoma v upravni organ in postaja miren in resen element.

Vi me prašujete, kedaj preneha moralni pritisk fašizma. Umejem, da vas to skrbi; to je človeško, a konečno je to vprašanje le od vas odvisno, kajti dokler imamo opozicijonalce, ki mesto da bi se udali dovršenemu činu, mislijo le na upor, se ne moremo razorožiti.

Svoboda, gospodje, ne sme postati prostastvo in to kar od mene zahtevate je prostastvo, katerega pa ne bodem nikoli dovolil. Vi zamorete, ako hočete, prirejati obhode in procesije in jaz vas bodem dal spremljati, toda če mislite lučati kamenje proti karabinerjem in hoditi po prepovedanih poteh, najdete vlado, ki se vam postavi z ognjem v bran.

Volilna preosnova.

Na vsak način morate vpoštovati, to vam odkrito povem, da je ta zakon za nas. Vsebuje pa načela, ki so ultrademokratska; sprejema na pr. državno glasovnico, sprejema načelo enotnega volilnega okrožja, za katero so se svojedobno borili socialisti. Vi pravite, da se zgubljajo osebnostni boji, da se bodo vršile volitve v znamenju nemira, toda kdo Vam je rekel, da stoje volitve tako blizo? Sicer pa je ustroj novega volilnega zakona tak, da zagotavlja četrtino sedežev manjšinam.

Mislím celo, da bi manjšine bile še bolj oskodbavane, ako bi se vršile volitve po dosedanjem volilnem sistemu. Na vsak način pa se boji le ublažijo, ako se jim odzame značaj osebnosti in je to v interesu javne varnosti. Kakor pa sedaj stoje stvari bi volitve v enotnem volilnem okrožju ali pa po proporcijem sistemu gotovo izzvale izgrje.

Izjavljam, da ne razpišem volitev, dokler nimam jamstva, da se bodo vršile v znamenju popolne neodvisnosti in reda. Pristavljam, da pri politični razpravi sem in ne morem biti drugačen, kakor nepopustljiv, pri tehnični razpravi pa se zanašam do gotove meje na kompetentne osebe. Kompetentnih oseb pa je v tej dvorani dovolj. Ti bodo izjavili, kako naj se še zakon pokvari ali spopolni.

To zadeva zlasti popolare, ki se morajo odločiti. Jaz sem govoril jasno, morame pa reči, da tako jasno se mi govorilo z one strani. *Vlada ne more sprejemati pogojev; ali ji izrečete zaupanje, ali pa ga ji odrečete.* Dolžnost mi je tudi Vam izjaviti, in to Vam rečem iz poštenja, da od vašega glasovanja, je odvisna prav za prav tudi Vaša osoda. Ne delajte si tudi v tem pogledu nikakih iluzij, kajti nihče ne more stopiti izven ustave, ne jaz, ne drugi, pa tudi naj si nihče ne domišlja, da je dovolj zavarovan po duhu in besedilu ustave. Če pa stvari tako stojé, zaključujem rekoč: »Zavedajte se te potrebe in ne dopuščajte vtisa, da je parlament oddaljen od naroda.« kajti ta parlament se je uril že cel teden z opozicijskim bojem, ki ni dovedel do nobenega uspeha. To je pa baš trenutek, ko se parlament in domovina lahko spravita v soglasje. Toda če ta trenutek preteče, bo jutri prepozno in vi bodete to čutili v ozračju, v duševnem razpoloženju

in tedaj o gospodje ne oprijemajte se etiket, ne strdite se v formalni strankarski doslednosti, ne prijemajte se za bilke, kakor delajo potapljaljoči v oceanu v nadi, da se rešijo, ampak poslušajte, tajni in svečan opomin vaše vesti, poslušajte nevzdržljiv glas naroda.

Zadnje besede predsednika je poslušala zbornica in občinstvo z največjo napetostjo in ko je končal, je zbornica zbruhnila v navdušeno pritrdjevanje in aplavže.

Po aplavzih so od vseh strani stiskali roko predsedniku, na kar je prečital pred vsem posl. Larussa zaupnico vladi.

Glasovanje zaupanja vladi je pokazalo sledeče izide:

Navzočih 450, glasovalcev 443, vzdržalo se jih je 7, »za« so glasovali 303 poslanci, »proti« pa 140.

Nato se je glasovalo za načelni sprejem volilnega zakona. Pričujočih 451, glasovalcev 374, vzdržalo se jih je 77, »za« je

glasovalo 235, »proti« pa 139 poslancev. Potemtakem je bil sprejet z večino glasov predlog komisije, da se vzame v podrobno razpravo vladni načrt novega volilnega zakona.

Značilno je, da so glasovali fašistovski vladi zaupnico tudi popolarji ali ljudovci, pri odločitvi, ali se ima volilni zakon vzeti v podrobno razpravo, pa so se ljudovci vzdržali. Vendar pa so nekateri ljudovci glasovali tudi za drugi dnevni red, kar je

nekateri popolarske kroge močno razgrela, češ, da se s tem ruši strankarska disciplina.

Vatikan je bil z izidom glasovanja jako zadovoljen, kakor se izraža iz uradnega vatikanskega lista »Osservatore Romano«, ki odobruje, da ljudovska opozicija ni šla dalje kakor do vzdrževanja pri glasovanju za podrobno razpravo volilnega zakona.

Naš prefekt v vipavski dolini.

Dandanes je že povsod prodrlo pričanje, da jemlje fašistovska vlada v rešen pretres vsa vprašanja, ki zadevajo državni dobrobit. Mi kot obmejni državljani smo od posebne važnosti za državo, ki si je vsled tega nadela nalogo, obmejne razmere temeljito proučiti in vkreniti vse potrebno, da bodo tukajšnji odnošaji v skladju z državnimi interesi.

Tukaj stopa na površje kot poseben problem vprašanje drugorodcev ali Slovencev. Fašistovska vlada je prepričana, da se mora najti način popolnega sporazuma z nami in dosledno vzajemnega spoštovanja, ki mora biti podlaga mirnega sožitja.

Potovanje našega prefekta po deželi ima torej namen stopiti v neposredni stik z ljudstvom in obuditi med našim ljudstvom zaupanje v pravičnost fašistovske vlade, ki ne zahteva od našega ljudstva drugega kakor lojalno pripoznanje novega državljanstva s tem, da obsodi vsako politiko, ki bi vodila k razdvajanju med slovenskimi in italijanskimi državljani.

Sprejem, ki ga je povsod doživljal naš prefekt, pa je pokazal, da to ni prazen dim in parada, kakor se je hotelo z gotove strani zatrjevati, da bi se omalovaževalo lojalne manifestacije našega ljudstva, marveč jasna zavest našega naroda, da je njegov dobrobit tesno spojen z onim cele države in da bode fašistovska vlada v drugače presojava naše težnje, ako bode morala uvideti, da ji gre slovenski narod nasproti s čustvom lojalnosti, katero je v vseh časih in dobah svoje zgodovine izkazovalo predpostavljenim oblastim.

Zato pa tudi ni bila potreba nobenega pritiska na ljudstvo, ampak zadostovala je uradna informacija, da prihaja dne 18. t. m. prefekt v vipavsko dolino, in že je dobila vest krasen odmev pri vsem slovenskem ljudstvu.

Svoje pohod je otvoril prefekt z obiskom

občine Renče,

od koder je odnesel jako ugoden vtisek. Občina si je nadela praznično lice. Zelenje, slavolok in državne trobojnice so krasile pot, po kateri se je pripeljal prefekt in njegovo spremstvo v vas. V spremstvu smo opazili novega prefekta goriskega okrožja, kom. Nicolotti-ja, stotnika Godina od kr. deželne komisije, deželnega svetnika D.r Grusovina, stotnika in komisarja goriskega fašija in bojevnikov, Attilio Venezia, odv. Rudolfa Caprara, generala Maggiorotto, tajnika sindikatov Dr. Lesis-ja, inž. Caretta, poveljnika soške legije, konzula Francisi, šempeterskega izvanrednega komisarja Galleusig-a, urednika »Nove Dobe«, ter še mnogo drugih odličnikov fašizma, kojih imena so nam šla iz spomina.

Sprevod avtomobilov se je ustavil na občinskem trgu, kjer so pričakovali občinski zastopniki iz Renč in Bilj prefekta. Renška milica pod poveljstvom tajnika Alba je tvorila špalir gosp. prefektu in njegovemu spremstvu, ki se je ustavilo pred občinskim domom. Gosp. župan Duršot je predstavil starešine svoje občine in nagovoril na to gosp. prefekta s primernim nagovorom. Šolska mladina je pa poklonila gosp. prefektu lep šopek cvetic z nagovorom, ki je gosp. prefekta zares vzradostil. Za tem se mu je poklonil tudi biljenski župan gosp. Mozetič s svojimi starešini. Dajle se mu je poklonila tudi častita duhovščina in učiteljstvo. Potem, ko se je pomudil še v občinskem uradu in si ogledal cerkev se je podal prefekt s svojim spremstvom na

Gradišče,

kjer se je tudi zanimal za krajevne razmere in zlasti za vspevanje gradbe po vojni porušenih hiš. Tudi tukaj se mu je predstavila duhovščina in vaški zastopniki, s katerimi je kramljil prav po domače in si pustil pokazati tudi cerkev. Odtod se je napotil prefekt v

Dornberg,

kjer je bil sprejet z izvanredno svečanstvo. Med tem, ko je šolska mladina stala prefektu pot s cveticami in je svirala godba, se je bližalo prefektu občinsko zastopstvo iz Dornberga in Prvačina z županom in tajnikom na čelu. Pozdrav mu je bil izrečen od gosp. tajnika Hareja, na kar se je podal g. prefekt med vihrajočimi zastavami, zelenjem in nežnim petjem mladine, ki mu je istotako z lepim nagovorom poklonila šopek cvetic, v obč. dom, ki je bil v ta namen zares razkošno okinčan. Tu so mu bili predstavljeni občinski dostojanstveniki, duhovščina in učiteljstvo, v kojega spremstvu se je podal nato v zadržno klet, kjer je bil prirejen za visoke goste mali prigrizek.

Gosp. prefekt se je podrobno zanimal za gospodarske razmere občine in zagotovil vso svojo pomoč vinorejstvu, ki je začelo v zadnjem letu v tako občutno krizo.

Nato si je ogledal cerkev, se mimogrede ustavil tudi v zasebnih hišah in se na to poslovil od ljudstva z nagovorom, v katerem je jasno povedal, da leži dobrobit slovenskega ljudstva tesno pri srečanju fašistovski vladi, ki je poznavała dosedaj Slovence le skozi njihove zastopnike, ki pa s svojim nastopom niso mogli vzbuditi v italijanski vladi onega zaupanja, ki je potrebno za vspešno in vzajemno delovanje med narodom in vlado.

Zagotovil je slovensko prebivalstvo, da podlaga fašistovske politike, ki sloni na geslu enakih pravic in dolžnosti, je pravičnost, ki izključuje vsako zatiranje. Treba se je spoznavati in spoštovati. Italijanska država hoče imeti svoje meje zavarovane in pričakuje vsled tega od onih, ki so si svobodno izvolili italijansko državljanstvo, da se oprimejo le one politike, ki vodi do dobrih odnošajev med vlado in ljudstvom.

Od fašizma pa, ki je na tem, da reši in povzdigne vso italijansko državo na ugledu in bogatstvu, naj pričakujejo tudi blagohotnega vpoštevanja potreb slovenskega prebivalstva, za katero se sam poglavar fašizma, predsednik Mussolini, najživejše zanima.

Izrecno je omenil pismo posl. Ščeka, kateri je po jezuitsko skušal spraviti ob vsako vrednost lojalne manifestacije slovenskega ljudstva, ki je pa baš s svojimi svečanom sprejemom postavilo na laž poslančeve trditve, s katerimi se je skušalo intrigrirati med vlado in ljudstvom.

Potem, ko se je še izrecno zahvalil za čez vsako pričakovanje veličastni sprejem, je dal posneti svoj govor tudi v slovenskem jeziku in to baš v znak spoštovanja do slovenskega jezika.

Nato so avtomobili zdrčali proti

Rifembergu,

kjer nas je vzradostila godba na lok in številno zastopstvo krajevnega fašija, pri kojega ustanovitvi ima največje zasluge naš neumorljiv in nevstrašen sotrudnik gosp. Vincenc Cigoj. Tudi tukaj veličastna prireditev, le žalibog, da nas je že Dornberg tako zadržal, da smo se morali zadovoljiti s spoznanjem krajevnih dostojanstvenikov ter poslovilnim nagovorom, ki

je bil izrečen po gosp. prefektu v italijanskem jeziku in nato zopet preveden v slovensko. V Rifembergu so se pridružili našemu sprevodu veljaki rifemberškega fašizma, med katerimi smo opazili gosp. Cigoja, gosp. Palandrija, tajnika Mohoroviča in druge. Odpihali smo jo naglo proti

Stanjelu,

kjer nas je pričakoval občinski zastop s šolsko mladino, ki je poklonila gosp. prefektu krasen šopek cvetic. Potem ko je gosp. prefekt obrazložil navzočemu zastopu smernice fašistovske vlade in dolžnosti, ki jih ima slovensko prebivalstvo napram državi, se je sprevid naglo napotil proti

Sentvidu pri Vipavi,

Tudi tukaj čez vse pristrčen sprejem. Gosp. prefekt je bil vzradošen in izrekel svojo zahvalo navzočim občinskim zastopnikom, katerim sta se pridružila tudi župana iz Podrage in Vrabč s svojimi odborniki. Posebno se je zanimal za krajevne razmere in potrebe ter si je ogledal škode zadnje povodnji, občinsko pisarno in cerkev.

Po prigrizku, h kojemu je povabil župan prefekta in spremstvo, smo se odpeljali

na Razdrto

na zasebni posej gosp. viteza Garzarolli, ki je že v prvi uri našega pokreta spoznal vzvišeno smer fašizma ter mu brezpogojno izjavil svoje simpatije. Naš prijatelj je nas iznenadil s pogoščanjem in kapljico dobrega vinca, ki je od vročine izmučeni družbi, sestoječi le iz ožjih prijateljev prefekta in gosp. viteza Garzarolli-ja, razvozljala jezik.

Gosti, med katerimi smo opazili vse uvodoma navedene osebe, so se odpočili v hladnih sencah nanoškega vznožja in se na to urno odpeljali v

Vipavo

kjer je sprejel gosp. župan Petrovič z župani iz Goč, Lož, Erzelja, Slapa in Vrhpolja gosp. prefekta, ki se je podal v občinsko dvorano, kjer je gosp. prefekt nagovoril navzoče dostojanstvenike in občinske zastopnike obrazloživši jim novo vladno stališče in reperkusije na slovensko politiko. Govor, ki je bil preveden tudi na slovensko, je žel obilo priznanja.

Potem, ko so se gostje ohladili pri izvirku Vipave, se je sprevid odpeljal v

Ajdovščino,

kjer je bil gosp. prefekt zares pristrčno sprejet toliko od gosp. župana, kakor tudi od številnih zastopnikov fašija sosednih občin in krajevnih dostojanstvenikov. V hudi vročini so gostje prav z veseljem segnili po čašah ohlajajočih pijač, s katerimi jim je župan postregel v tržni kavarni.

Kasna ura je okrajšala sprejeme v Sv. Križu, pri Rebku, v Čerličah, Šempasu in Ozeljani.

Pa tudi v vseh teh krajih je ljudstvo izvršilo svojo dolžnost, za kar je slišalo povsod zahvalo in izraze polnega zadoščenja iz ust mladega prefekta, v katerega lahko stavljamo naše polno zaupanje.

Ugoden vtis je napravil na prefekta naš sotrudnik, gosp. Lulik, ki se je predstavil s svojo skupino na Cesti.

Tudi nastop župana pri Rebku je dokazal, da je vredno slovensko ljudstvo vsega zaupanja, ki bode odslej temeljna podlaga za razvoj bodočih odnošajev med slovenskim in italijanskim prebivalstvom v novih pokrajinah.

Dan se je nagibal že k zatonu, ko se je mudil gosp. prefekt med prebivalstvom

občine Čerlič in Šempas, ki mu je privedilo zares sijajen sprejem in pri čemur ima gotovo svoje zasluge čerlički župan g. Lipovž in šempaski šolski voditelj g. Križman.

Pa tudi Osečani niso hoteli izostati, kajti čeravno gosp. prefekt radi prepoznave ure ni mogel več v vas, so ga čakali na cesti vaški veljaki, g. učitelj Berce, duhovščina in šolska mladina, ki je zapela v pozdrav g. prefekta blagoglasno pesem.

Čeravno bi se gosp. prefekt prav rad pomudil več časa v Ozeljani, pozna ura ni več dopuščala, radi česar se je mogel g. prefekt ustavit le malo časa, obljubil pa je navzočemu občinstvu, da se hoče v kratkem zopet povrniti med slovensko ljudstvo, katero je moral na svojem potovanju res vzljubiti.

Splošno lahko rečemo, da ta pohod ostane gosp. prefektu v neizbrisnem spominu in da ga je naklonil slovenskemu prebivalstvu, katero je dosedaj italijanska javnost sodila vse drugače.

Nadejamo se pa tudi, da spozna slovensko ljudstvo in njega veljaki velikomen tega neposrednega stika med najvišjimi vladnimi zastopniki in našim ljudstvom, ki bode kmalu v svoji ogromni večini spoznalo, da se bodo le tem potom mogla povoljno rešiti najtežja vprašanja, ki so dosedaj mračila našo bodočnost.

Dnevne vesti.

Državniški dokument. Mladi državnik poslanec Šček je naslovil v »Goriški Strazi« ganljivo otroče pisano pismo na našega Prefekta. Ne more spati, ker je bil Prefekt tako sijajno in pristrčno sprejet na banjški planoti, ki, odkar svet stoji, ni videla visokega državnega dostojanstvenika. Najvišji predstavitelji avstrijske državne oblasti, ki so prihajali med ljudstvo v teh krajih so bili davčni eksekutorji in orožniki, ki so zalezovali dekleta, pa tudi poročene. Zato je zgodovinsko izpodbitna trditev, da je slovensko ljudstvo vajeno na take »narekovane« parade. (Izraz »parada« so poznali kvečjemu dosluženi vojaki.) Grša in naravnost ovaduška je trditev, da naše ljudstvo ni iskreno. Naše ljudstvo je kmečko odkritosrčno, vzljubi vsakega, ki se mu odkritosrčno približa, pa je tudi zavedno in ve, odkod ima pričakovati pomoči. Trditev, da slov. narod v Italiji ne more biti vladen, je naivna. V vseh državah, kjer so majhne narodne manjšine, so te manjšine v vladni stranki. Da ne gremo daleč: V Jugoslaviji je peščica Nemcev toliko preganjani poznanjski Poljaki so v nemškem državnem in v pruskem deželnem zboru navadno glasovali z vlado. Naravno, šibkejši se nasloni na močnejšega. Na žaljivo očitavanje županom, učiteljem in duhovnikom, da pri državnih manifestacijah drugače govorijo kakor mislijo, odgovorimo to: župani so državi vdani zastopniki novi državi vdaneja ljudstva, učitelji že po svoji izobrazbi ne morejo biti hinavci, duhovniki, katere imenujejo v Ljubljani »rimske hlapce«, se bodo špiritualno (da rabimo Mussolinijev izraz) lažje asimilirali z rimskimi duhovniki kakor s pobožnimi mulimi na minareti v Sarajevu ali Skopljnu.

Najlepše pa je v pismu g. poslanca tole, ko pripoveduje, da so v Ljubljani zakopali v zemljo kamen z napisom: Neodrešenim bratom in da so rekli, da hočejo združiti vse Slovence. S tem pripovedovanjem je g. poslanec dosegel dvojno: letnuhi na kmetih porečejo: kaj bom delal,

saj bo vojna, vlado pa opozarja na opreznost proti novi državi vdanemu ljudstvu. Ker omenja g. poslanec tudi plebiscit, lahko zatrdimo, da tak plebiscit bi za Jugoslavijo mnogo, mnogo slabše izpadel kakor koroški. Saj je še v Sloveniji mnogo ljudi, ki si želijo združitve z Italijo. Sicer pa rimska epistula g. posl., pisana v zavisti radi triumfalnega sprejema g. Prefekta in v zavest, da se bliža slovo od Rima, je brez vpliva na razsodno ljudstvo in Videm se tudi ni stresel. Grenko bo slovo od Rima, tolažba pa je ta, da ima Rim za neizvoljene zaslužene poslance (in posl. Šček je zaslužen) latiklavij, pokliče jih v senat. Uverjeni smo, da bo senator Šček v senatorski umerjenosti po obliki in vsebini pisal lepša pisma.

»Goriška Straža in bivši župan Mikuž.

Po pripovedovanju »Gor. Straže« bi se bila županu Mikužu zgodila velika krivica s tem, da je bil odstavljeno. Da bode slovensko ljudstvo natančno informirano o stvari, podamo naslednj evrstice v premišljevanje:

Kaj je pravzaprav napravil g. Mikuž, da so ga odstavili? Po »Straži« nič!

Svetolucijski župan g. Mikuž je bil ob enem krčmar, ki se ni vselej držal po predpisih obrtniškega zakona. Po zakonu, kakor je pač vsem znano, morajo krčmarji imeti zvečer prižgano luč nad vratni pred krčmo, kakor jo imajo vsi krčmarji po celi Italiji. Ker pa g. Mikuž se ni držal tega predpisa, pridejo karabinerji zvečer v njegovo krčmo ter ga opominjo na ta nedostatek, toda g. Mikuž se ne zmeni za ta opomin. Ob drugi priliki pridejo karabinerji v njegovo krčmo ter ga vnovič opominjo, da nima prižgane luči pred krčmo. Tedaj pa g. Mikuž vstane od mize, kjer je sedel v družbi svojih gostov ter veli karabinerjem skahoč s prstom vrata: »Pojdite ven! Jaz sem župan in jaz komandiram: nočem opazk!«

Dobro je opomniti, da v tem hipu, bolj kot župan, je bil g. Mikuž krčmar. Tedaj župani-krčmarji nimajo potrebo staviti luči pred gostilno, krčmarji pa da? Tega mnenja niso bili ne karabinerji in ne sodnik v Tolmini, ki je naložil g. Mikužu odgovorjaljočo kazen za prestopok.

Drugi dogodek: Finančni stražniki so dobili pri nekem kolesarju na nepravilnem mestu na kolesu postavljeno marko, kar je proti prepisom. Svetolucijski župan izpusti kolesarja in finančni stražniki so se prijeli za nos. Po »Goriški Straži« bi bilo vse to postopanje župana popolnoma korektno.

Mi pa pravimo, da ako bi želel svojemu ljudstvu dobro, bi moral, recimo v zadnjem slučaju blagodejno posredovati pri finančnih stražnikih, utemeljevaje prestopok za nevednostjo kolesarja ter prositi stražnike, naj bi mu za takrat spregledali kazen. In mi smo prepričani, da na podlagi posredovanja v tem smislu bi se stražniki udali. Toda g. Mikuž je marsikdaj pozabil lepe slovenske reke, ki pravijo: Krotko jagnje sesa dve materi, razborito nitj ene ne. Lepa beseda lepo mesto najde. Vztrajna prošnja tudi železne duri prebije. Prešernost in objestnost rodita napuh. Napuh je izvir pogube itd. Kakor na splošno opaziti si niso teh rekov posebno vcepili v srce tudi drugi gospodje, ki so v ozkem političnem sorodstvu z g. Mikužem.

Huda vročina — drugod. Na Holandskem je umrlo 250 ljudi radi vročine. Na Dunaju je 87 slučajev kolere.

Dne 12. t. m. so zborovali politični tajniki fašijev v Vidmu. Zborovanje je vodil Ubaldo Domini kot zastopnik tajništva. Na zborovanju se je med drugim razpravljalo tudi o zadržanju fašizma napram nasprotnim strankam v naši deželi.

Tajništva deželne federacije fašistovske stranke v Vidmu je te dni razpustilo nanovo izvoljeni direktorij goriškega fašija ter imenovala za komisarja prof. Venezio.

Te dni so oo. kapucini, ki niso ital. podaniki zapustili naše mesto. Na njih mesta so došli oo. kapucini iz Milana.

»Orjuna«, glasilo organizacije jugoslovenskih nacionalistov, ki je bled in slab posnetek italijanske fašistovske organizacije, se hudo zaletava v slovenske člane te or-

ganizacije, posebno pa v vipavskega župana Petrovčiča in v sotrudnika »Nove Dobe«. Tako smo slišali, čitali nismo, zato ne moremo odgovoriti na predmetne napade. Odgovorimo pa lahko na splošno, da so fašisti vse drugo kakor orjunaši, ki so podobni balkanskim četašem, strah in trepet vseh kur in jarcev v balkanskih gorah. Fašizem ima globoko etično podlago, sloni na nepokvarjeni italijanski duši, koje prej nepoznana lepota se je odkrila v svetovni vojni, pokazalo se je, da je v tej duši neizbrisljivo zapisana ljubezen do Domovine in globoka religioznost. Na te dve činjenici se opira fašistovska vlada in zato koraka od zmage do zmage. Materialistično izšolani orjunaši tega ne morejo razumeti kakor nočejo razumeti, da se je velika večina Slovencev, ki so ostali na svoji grudi, pridružila tej državni stranki, ker vedo, da ta stranka hoče Italijo dvigniti če pojde Italijanom boljše, Slovincem v Italiji ne pojde slabše, ker tvorimo z njimi eno državno telo. Zato odločno zavračamo vsako vmešavanje neitalijanskih državljanov v naše zadeve in odkrito in prikrito širjenje iredentizma. Naše ljudstvo je gospodarsko in telesno izmučeno, želi miru in ureditve novega življenja v novi državi. Mladi orjunaši naj se gredo pretepat v Albanijo ali Macedonijo. O njih operetnem donkizotskem naskoku na vrh Triglava nočemo niti pisati, saj je dovolj, da se jim je celo Ljubljana smejala.

Janko Vukasović-Stibel, srbski polkovnik v pokojju, doma iz Vrtočina na Vipavskem, je umrl v Ljubljani. Šudiral je v Gorici, potem je stopil v mornarico. Ko je izbruhnila vstaja v Bosni in Hercegovini, je dezertiral ter šel med vstaše. Boril se je v raznih praskah. Zanimivo je, da je bil dodeljen garibaldinski legiji, ko so prišli garibaldinci Srbom na pomoč.

Veliko romanje upokojenih karabinerjev. Za prve dni septembra se organizira veliko romanje karabinerjev na Podgorski hrib in potem na pokopališče v Moši, kjer počivajo njih tovariši, ki so padli v boju za Gorico. — Častno predsedništvo prireditelje je prevzel Mussolini.

Za izvoz naših vin v Slovenijo. Istrski poslanec Pesante je interpeliral v zbornici pristojne ministre o izvozu briskega, vipavskega, furlanskega in istrskega vina v Slovenijo. Priporočal je, da se zniža ob pritiki trgovinskih pogajanj z Jugoslavijo izvozna carina kakor se je že znižala uvozna carina pri živini, ki prihaja k nam iz Jugoslavije.

Cirkus Krone je došel v Gorico. Ostane tu do pondeljka. Seboj vozi velik zverinjak, ki je v povojnem času postal prava redkost.

Ljudstvo ima priliko ogledati si najnevernejšo zverjad, pa tudi impozantne slone in razne konjske pasmi.

Radi tega priporočamo našemu občinstvu, da te prilike ne zamudi:

V Gorico je došel nov podprefekt.

Ob priliki svojega dohoda v Gorico je novi podprefekt, g. dr. Nicolotti, razposlal spodajoznačeno okrožnico vsem vladnim oblastvom, županom okraja, fašijem, patrijotičnim društvom in nam, ki jo prav radevolje priobčujemo, kakor sledi:

»Kr. Podprefektura v Gorici, dne 12. julija 1923.

Z današnjim dnevom prevzamem urad Podprefekturate tega okraja.

Zatrujem, da bodem odločen in zvest izvrševatelj smernic, ki jih je blag. g. Prefekt Furlanije ob priliki svojega zadnjega poseta v tem ozemlju jasno in določno obrazil in potrdil.

Gotov, da bom pri svojem delovanju od vseh civilnih in vladnih oblastev zdavno in vsestransko podpiran, jim obračam spoštljive in prisrčne pozdrave. Upam, da mi bodo pri izvrševanju svojega poslovanja dobrovoljno sledili vsi kot dobri državljani, ki se tako globoko čutijo Italijane.

Nadalje ne dvomim, da se bodo vsi vselej in povsod zavedali svojih dolžnosti napram močni in veliki Domovini, katera smatra te kraje za svoje najdražje in najsvetejše ozemlje, ker so obdani z državnimi mejami, ki so bile s krvjo svojih najboljših sinov vnovič pridobljene ter od nareave za vselej nedotakljivo določene.

Dobrobit in procvit teh ljudstev stojita ravno zato vladi posebno na srcu in v to svrhu bode posvetila vse svoje moči in svojo največjo skrb.

Podprefekt: Nicolotti.

Razvoj fašija na Kambreškem in sploh ajbski občini se je v zadnjem času zelo razmahnil. Zdaj šteje narodna milica 18 krepkih in pogumnih mladeničev, dočim se je fašij kar potrojil. Tudi razumni možakarji iz občinskega zastopa so se vpisali v stranko. Le tako naprej, da s tem pokažemo naši fašistovski vladi, da ima tudi med Slovenci zveste svoje pristaše, ki hočejo biti poštene državljani v patrijotični stranki. Tudi mladeniči so se izkazali, da razumejo v polnem obsegu naš položaj, zakar jim bo naše ljudstvo hvaležno.

Največ zaslug za ta razmah imajo kap. Fazzoli, poročnik De Filippo in naš neumorni delavec, poveljnik škvader g. Namer Maks.

Vdova po Garibaldi-ju, Francesca Amorino, je umrla na Capreri v visoki starosti.

Prva slov. šola v Nemški Avstriji. — »Koroški Slovenec«, ki izhaja na Dunaju, poroča, da koroški deželni šolski svet proučava učni načrt za slov. ljudsko šolo, ki se ima otvoriti v Sv. Rupertu pri Velikovcu, ako se vpiše dovolj otrok.

Grozna avtomobilska nesreča, pri kateri sta našla tragično smrt tolminski inženier Marcuzzi in njegov stric Leopold Marcuzzi, se je dogodila na cesti od Sv. Lucije proti Idriji. Iz Tolmina smo dobili o tej nesreči obširno poročilo, ki nam je pa za to številko došlo prepozno.

Vinska letina letos dobro obeta. Samo da bi se prej spravil v denar lanjski prideljek. In to bi šlo, ako bi gostilničarji ne točili italijanskih vin, spočetih v temnih kletih in vinskih zalog Nove Italije.

Nadaljni razkol v italijanski ljudski stranki. — Parlamentarno predsedstvo P. P. I. je izključilo iz parlamentarne frakcije 9 poslancev, ker so v zgodovinski nedeljski seji glasovali za vladno predlogo o volilni reformi.

Lepa mula, vredna 1000 lir, je bila večeraj odpeljana prekupčevalcu s konji Bocadoro. Iščejo in kličejo jo po Rafutu in Panovcu, ali nje od nikoder ni.

Stare gospe v Gorici posvečajo te dni svojim lépo rejenim mačkam posebno pozornost in ravno takšno tudi dečki, katerim gre trda za cigarete. — Zakaj? Cirkus je v Gorici, ki ima mnogo mesojede v zverjadi.

Komisija za prediško železnico. — Iz Udine sporočajo, da je komisija za pred. železnico odšla v Rim, da priporoči gradnjo pred. železnice.

V komisiji so zastopani za faš. udruženje g. Arturo Rovazzolo, za trg. obrtno zbornico baron Morpurgo, za bojovnike kom. Zilli. K tej komisiji je bil povabljen tudi strokovnjak cav. geom. Piccini.

Nove brzojavne tarife za tuzemstvo. — Ministerstvo za pošte in brzojav sporoča: S 1. t. m. je stopila v veljavo nova brzojavna tarifa in sicer ob delavniških 20 cent. za besedo — najmanj 8 besed.

Ob nedeljah in praznikih 30 cent. za besedo — najmanj 8 besed. Za nujne brzojavke pa velja trikratna taksa.

Vpeljana je bila tudi nočna služba za brzojavna pisma. Za te pa 10 cent. za besedo — najmanj 15 besed.

Pri vseh morajo biti naslovi čitljivi in neokrajšani.

V arsenalu v Kragujevcu (Srbija) je po nepredvidnosti nastala eksplozija, ki pa ni zahtevala nobene človeške žrtve. Bilo je le nekoliko oseb ranjenih.

Ljudstvo je takoj po prvih streljih bežalo v veliki zmešnjavi iz mesta na bližnje griče. Na dom se je povrnilo še le po noči.

Goriška porota. — Tomaž Terpin iz Podbrda, ki je v polpijanosti, toda pri zavesti zavrato umoril orožniškega maršala Sano, kateri ga je dobrohotno spravljal iz gostilne domov, je bil obsojen na 20 let ječe! Opomin ljudem: ne pijte takozvanih »italijanskih vin« in ne ustavljajte se orožnikom, ki morajo opravljati težko in delkatno službo.

Dol-Otliška planota.

(Piše gosp. inž. Giovanazza)

Dol-Otliška planota in sosedni državni gozd nima nikake tekoče vode razven par malih studencev brez nobenega pomena. Potrebno vodo si preskrbuje prebivalstvo s tem, da se odvaja ob deževnih dnevih voda s streh v kapnice. Živina se pa po večini napaja iz kalov ali nabiralnikov, ki so nalašč za to izkopani in z ilovico prevlečeni. V časih velike suše pa seveda voda ne zadostuje in tedaj se mora ljudstvo kakor leta 1887 in 1821 podajati do Slokarjev, ki so oddaljeni še kake štiri kilometre od Predmeje.

Po celi planoti pa se nahajajo nenavadno več ali manj globoke jame, v katerih ostaja sneg skoro skozi celo leto. Delavci, ki so zaposleni v gozdovih se oskrbujejo z vodo le na ta način, da topijo sneg ali led, ki ga nabirajo iz takih jam. Nabrani sneg ali led izpostavijo solncu in mu podložijo nekako korito, po katerem se steka voda v posodo. Pravijo, da se dobi na ta način jako svežo vodo.

Največja taka jama je »ledenica«, ki se nahaja v gozdnem oddelku 108. Led iz te jame je prodajalo gozdno upravitništvo do leta 1920 v Gorico in Trst. Pozneje se je morala ta trgovina opustiti, ker je pričela konkurenca od strani tovarov, ki so proizvajale umeten led in ker se radi nizke cene ni več izplačevalo kopanje in prevajanje ledu iz erarskih gozdov v mesta.

Pa tudi pod zemeljskim površjem in hiribovjem mora biti več takih votlin, kar se posnema iz dejstva, da se od časa pojavljajo nova udiranja zemlje. To je sicer pripisovati tudi učinku vode na apnenec, ki se razkroja v dotiki z vodo in se tako polagoma vseda na nižje plasti.

Apnenec, ki prihaja vse povsod na dan, bodisi pod zemljo bodisi na površju in splošno pomanjkanje vode, daja dol-otliški planoti značaj Krasa, od katerega se loči le po bujni rastoči in vegetaciji, ki je ostala po zaslugi vlad, ki so ščitile gozdovje.

Bujno raščo je treba pripisovati dejstvu, da se nahaja med razpoklinami precej dobre ilovice, ki pomešana z odpadlim listjem, tvori ono rudečo zemljo, ki je od prečudovite rodovitnosti. Vendar pa ne vzdrži suše, v kateri nastaja naravnost tako prašna, da jo lahko odnaša veter in s tem ustvarja one goličave kakor se vidijo po cellem Krasu.

Podnebje na trnovski planoti je precej anormalno: pomlad in jesen trajata le kratko dobo. Poleti je precej vroče, zima ojstra in dolga. Začne navadno že z mesecem novembrom in konča z aprilom. Pomlad traja komaj en mesec; junij, julij, avgust in september bi obsegali poletje. Že septembra pa začne večkrat prihati burja in oznanjati jesen, tekem katere ni redka prikazen sneg. Vreme je posebno odvisno od vetrov in sicer od burje in južnega vetra. Prvi traja po dva, tri in več dni ter prinaša s severa hud mraz, ob enem pa tudi lepo vreme; Jug piha tudi močno, a ne tako vstrajno, prinaša mlo vreme in deževje.

Čudna prikazen od toplem vremenu je slana v nizkih in mirnih legah. Vsako leto se opaža to prikazen meseca junija in julija in sicer po dve, tri, štiri in več noči zaporedoma, dasi je čez dan neznošno vroče. Nekateri si tolmačijo ta pojav z ledeniki pod zemeljskim površjem, vendar pa dovoljne razlage ni še nihče našel.

Deževja je na dol-otliški planoti dovolj. Povprečno se meri na leto 1650 m/m padle vode, kar je precej visoka številka. Ta pojav se tolmači na ta način, da se gorka izhlapevanja jadranskega morja v višini 1000 m, to je v mrzlem zraku, nenadno zgostijo in pretvarjajo v dež.

Deževje je posebno pogosto pomladi in jeseni; manj dežja je poleti; sneg pa pada v vsakem času med mesecem novembrom in aprilom. Tudi toča se vsako leto redno pojavlja in povzroča pridelkom obilo škode. Leta 1920 junija meseca je padala debela kakor oreh in v taki množini, da je nastlala vse z zelenjem od samih vej in listja, ki je padalo pod udarci debele toče na tla.

Povprečna letna temperatura znaša 67° Celzija.

V mesecih junij, julij, avgust in september nudi dol-otliška planota prijetno letovišče; zrak ima prijeten vonj, podnebje je milo in vreme lepo. Okolica, zlasti pa državni gozd, nudi najlepše prilike za kratke in dolge sprehode. Ceste so v tako dobrem stanu, da se lahko po njih voziš z vsakim vozilom. Nekatero privlačnejše točke so bile omejenjene že o priliki opisa trnovskega gozda o ozirom na slavnje državne trobojnice, na katero se sklicuje tudi pričujoči opis.

Po zini se nudijo ti kraji tudi za šport, ne igre, radi česar bi bilo dobro, ako bi se za te kraje zanimala »zveza za tujski promet, italijanski Touring Club« ali kaka gostilnarška zveza, ki bi morala tukaj vzpostaviti primerno poslopje z vsem komfortom za letovičarje in zimski šport. Na ta način bi lahko postalo tukaj središče za letovičarje in zimski šport in bi ne bilo treba hoditi v daljne švicarske kraje, kjer se za isto zabavo potroša gotovo nesorazmerno več denarja.

(Občina Dol-Otlica ne nudi seveda v tem pogledu mnogo, ker ljudstvo nima kaspitalov, da bi jih zabivalo v take namene, a fimbolj bi bilo potrebno, da bi vzeli to vprašanje v resni pretres ljudje, ki razpolagajo z denarjem in ki bi ga radi investirali v dobičkarstvo podjetja. Že sedaj je dotok raznih društev in ljudi tako močan, da bi bil pri primerni organizaciji uspeh zagotovljen.

Raznoterosti

Ukrajinski prerok. Kakor Francozi in mnogi drugi narodi, tako imajo tudi Ukrajinci v sedanjem času splošne politične zmede svojega preroka, ki živi sedaj na Dunaju in napoveduje dogodke, ki čakajo Evropo, v najbližjem času. Rimar piše v nekem članku, da bo v kratkem izbruhnila v Evropi vojna in revolucija. Poljska bo popolnoma razdejena, Češkoslovaška pa bo nekoliko manjša, kakor je sedaj, Jugoslavija se bo bojevala s tremi narodi, Italija se bo zvezala z Avstrijo in morda tudi Madžarsko. Romunija se bo borila na dve strani, doma pa bo imela revolucijo, ki bo prisilila kralja, da pobegne. Francija se bo zapletla v veliko vojno, ki jo bo izgubila tako, da se bo njeno sedanje ozemlje znatno zmanjšalo. Nemčija bo osvobodila vzhodne Slované od francoskega vpliva. Italija se bo borila proti Franciji in Jugoslaviji, Angleška pa proti Turčiji in lastnim kolonijam. Turčija se bo znatno okrepila in povečala. Kitajska bo sklenila zvezo s Turčijo in Rusijo. Amerika pride v konflikt z Angleško in Francijo. Ukrajina bo v federaciji z Rusijo, ki bo začela veliko vojno. V tej vojni bo Rusija zmagala in bo postala mnogo večja. Čez nekaj let ne bo na svetu nobenega cesarstva več. V Švici in na Španskem bo revolucija. Najstrašnejša leta bodo 1925 in 1926, ko bo zavladal splošen nered in mednarodno sovraštvo. Kri bo tekla v potokih in Evropa bo podobna parnemu kotlu, ki pa se bo pomiril že leta 1935. Takrat bo razsajala velika lakota in strašne nalezljive bolezni.

»Goriška Straža« je požrla.

Ta tako pravični in nepristranski listič, ki vedno le resnico piše in ki nima najmanjšega namena, da bi s svojimi članki žalil državni čut v Italiji, pač pa vselej pravično zastopa interese države kot glasilo lojalnih in zvestih državljanov, kakor v svoji razgreti bači mislijo te ljudje, je moral dne 16. t. m. preklicati tendenciozno poročilo, priobčeno v svoji štev. 48., nanašajoče se na spopad narodne milice z vojaki v Trstu.

Pristavljamo, da takih, duhove vznemirjajočih poročil, ki nikakor niso v skladu z drž. interesi je »Goriška Straža« skoro dosledno v vsaki svoji štev. prinášala.

Izdajatelj: »Konsorcij Nove Dobe«

Odgovorni urednik: Sokol Jožef.

Tiska: »Narodna Tiskarna«.

Vozni red železnic

veljaven od 1. junija 1923 dalje
Podbrdo — Gorica — Trst.

Km.		5.05	9.20	11.21	16.40	20.50
Podbrdo odh.	—	5.05	9.20	11.21	16.40	20.50
6 Hudajužna	—	5.19		11.34	16.54	
12 Grahovo	—	5.35		11.50	17.10	
16 Podmelec	—	5.45		12.00	17.20	
21 Sv. Lucija Tol.	—	6.10	9.49	12.30	17.55	21.23
29 Avče	—	6.33		12.44	18.10	
35 Kanal	—	6.44	10.08	12.54	18.21	
41 Plave	—	6.54		13.05	18.38	
54 Gorica N.	5.20	7.26	10.33	13.27	19.05	22.09

Km.		5.35	6.10	11.05	16.30	17.25
Trst D. P. odh.	—	5.35	6.10	11.05	16.30	17.25
5 Rozzol	—	6.27		11.20	17.41	
8 Guardiolaella	—	6.39		11.30	17.53	
16 Opčine	6.07	7.04	11.53	17.01	18.15	
20 Repentabor	—	7.14		12.07	18.25	
25 Dutovlje Skopo	—	7.24		12.16	18.34	
32 St. Danjel	—	7.35		12.27	18.45	
39 Ribenberg	—	7.49		12.40	18.58	
45 Prvačina	6.52	8.01	12.52	17.49	19.11	
49 Volčjadraga	—	8.09		13.00	19.22	
52 St. Peter	—	8.19		13.10	19.31	
56 Gorica Nord	7.21	8.31	13.23	18.17	19.43	

69 Plave	—	8.55		13.44	20.07	
75 Kanal	—	9.08		13.54	20.17	
81 Avče	—	9.18		14.05	20.28	
89 Sv. Luc. Tolmin	8.12	9.45	14.38	19.12	21.01	
95 Podmelec	—	10.01		14.53	21.15	
98 Grahovo	—	10.11		15.03	21.23	
105 Hudajužna	—	10.35		15.27	21.41	
110 Podbrdo	8.50	10.50	15.42	19.50	21.56	

*) Začasno ukinjen.

Somišljeniki inse- rirajte le v našem listu!

Vozni red železnic.

Videm-Gorica-Trst.

Km.		5.25	8.—	10.10	14.—	17.30	19.55
Videm	—	5.25	8.—	10.10	14.—	17.30	19.55
10 Buttrio	—	5.37	8.11	10.22	14.12	17.43	20.07
15 Manzano	—	5.44	8.18		14.19	17.51	20.14
17 S. Gov. Manz	5.50	8.24	10.32	14.24		17.57	20.20
21 Cormons	5.59	8.32	10.42	14.33		18.06	20.30
25 Kopriva	6. 6	8.38		14.40		18.13	20.36
28 Mossa	6.13	8.44	10.53	14.45		18.20	20.42
30 Ločnik	6.19	8.49		14.50		18.26	20.47
32 Gorica	6.28	8.59	11.07	15.05		18.35	20.57
38 Rubje-Sov.	6.38	9.09	11.19	15.15			21.07
43 Gradisca-Sdr.	6.46	9.17	11.27	15.23			21.12
45 Sagrado	6.52	9.23	11.33	15.30			21.23
47 Redipuglia	6.57	9.28	11.39	15.35			21.28
51 Ronchi	7. 5	9.34	11.46	15.42			21.34
55 Monfalcone	7.17	9.46	11.54	15.54	17.50		21.46
62 Devin-Sistjana	7.33	10.02		16.10	18.08		22.04
65 Vičovlje	7.40	10.09		16.16	18.15		22.11
67 Bivio	7.47	10.16		16.23	18.22		22.18
76 Sv. Križ	7.54	10.23		16.30	18.29		22.25
77 Ginja	8.—	10.29		16.35	18.35		22.31
85 Miramar	8. 4	10.34		16.40	18.40		22.35
87 Trst J. P.	8.15	10.45	12.40	16.50	18.50		22.45

Trst-Gorica-Videm.

Km.		6.05	8.—	9.40	13.10	16.40	18.—
Trst J. P.	—	6.05	8.—	9.40	13.10	16.40	18.—
8 Miramar	—	6.23	8.20	9.59	13.28		18.18
9 Ginja	—	6.29	8.26	10.04	13.33		18.23
11 Sv. Križ	—	6.37	8.34	10.11	13.40		18.30
18 Bivio	—	6.45	8.42	10.20	13.47		18.38
20 Vičovlje	—	6.51	8.47	10.25	13.52		18.44
23 Devin-Sistjana	—	6.55	8.51	10.30	13.57		18.49
30 Monfalcone	7.12	9.—	10.45	14.12	17.32		19.11
34 Ronchi	—	7.19		10.52	14.19	17.39	19.18
38 Redipuglia	—	7.26		10.59	14.26		19.26
40 Sagrado	—	7.32		11.04	14.32	17.48	19.32
42 Gradisca Sdr.	—	7.38		11.09	14.38	17.54	19.38
47 Rubje-Sovod.	—	7.46		11.18	14.46		19.47
53 Gorica	5.58	8.—		11.36	14.57	18.17	20.01
55 Ločnik	6.04	8.07		11.42		20.07	
57 Mossa	6.19	8.13		11.48	15.05	18.25	20.13
60 Kopriva	6.16	8.19		11.54		20.19	
64 Cormons	6.25	8.27		12.02	15.15	18.34	20.29
68 S. Gov. Manz	6.34	8.36		12.11	15.25	18.43	20.38
70 Manzano	6.40	8.42		12.17		20.44	
75 Buttrio	6.48	8.49		12.25	15.34	18.51	20.53
85 Videm	7.—	9.—		12.35	15.45	19.01	21.05

+) Ob nedeljah ne vozi.

Trst-Št. Peter-Postojna

Km.		0.40	5.15	7.—	8.30	11.—	16.10	19.45
Trst	—	0.40	5.15	7.—	8.30	11.—	16.10	19.45
7 Miramar	—				8.48		16.30	
8 Grinja	—				8.54	11.20	16.36	
11 Sv. Križ	—				9.02		16.44	
17 Nabrežina	—		5.57	7.43	9.20	11.41	17.02	20.24
24 Prosek	—		6.14		9.38		17.21	
28 Opčine	—		6.23		9.48	12.04	17.32	
35 Sežana	—		6.37		10.03	12.17	17.48	20.58
45 Divača	—		6.53	8.36	10.22	12.34	18.07	21.13
57 Dol. Ležeče	—		7.10		10.41		18.27	
69 Št. Peter	doh.	2.44	7.26	9.07	11.—	13.05	18.46	21.45
75 Prestranek	odh.	2.47	7.30	9.10		13.10	18.49	21.50
82 Postojna	—	3.05	7.50	9.30		13.30	19.10	22.09

Postojna-Št. Peter-Trst

Km.		1.20	5.—	7.30	10.—	15.30	18.—	19.25	21.—
Postojna	—	1.20	5.—	7.30	10.—	15.30	18.—	19.25	21.—
7 Prestranek	—		5.11	7.41	10.12	15.42	18.12		21.12
13 Št. Peter		1.42	5.22	7.51	10.24	15.53	18.23	19.45	21.23
25 Dol. Ležeče		1.47	5.24	7.56	10.29	15.58	18.33	19.50	22.—
37 Divača	—		5.40		10.45		18.49		22.16
47 Sežana	—		5.57	8.26	11.02	16.27	17.29	19.10	20.21
54 Opčine	—		6.11	8.40	11.16	16.41	17.42	19.25	22.49
58 Prosek	—		6.22		11.28		17.53	19.37	23.—
65 Nabrežina	—		6.30		11.36		18.05		23.07
71 Sv. Križ	—		6.44	9.05	11.49	17.09	18.09	19.59	20.58
74 Grinja	—		6.54		11.59		20.08		23.31
45 Miramar	—		7.—		12.05		20.15		23.36
82 Trst	—	5.20	7.15	9.25	12.20	17.30	18.30	20.30	21.20

Št. Peter na Krasu-Reka in nazaj

Km.		8.12	11.20	13.20	21.53	Št. Peter	5.05	7.50	14.50	19.20
8.12	—	8.12	11.20	13.20	21.53	Št. Peter	5.05	7.50	14.50	19.20
8.26		8.26	11.34	13.34	22.07	9 Kilovec	5.33	8.10	15.18	19.50
8.42		8.42	11.50	13.46	22.23	16 Trnovo-Str.	5.55	8.41	15.39	20.02
9.01		9.01	12.09	14.04	22.42	28 Šapljana	6.14	9.02	15.57	20.32
9.21		9.21	12.28	14.28	23.01	40 Jordani	6.37	9.25	16.15	20.54
9.37		9.37	12.42	15.37	23.17	46 Oplatie	6.54	9.42	16.32	21.11
9.50		9.50	12.55	15.50	23.30	60 Reka	7.14	10.02	16.50	21.30

*) Ob nedeljah ne vozi.

Divača - Herpelje-Kozina

Odh.	6.—	Doh.	6.35	Odh.	9.25	Doh.	10.—
	12.50*		17.27*		15.15*		